

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [bg](#)

[angļu](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi

Bulgārija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir tiesvedības procesa pēdējā stadija. Tā paredz iespēju prasītājam, kuram par labu pieņemts spriedums, pieprasīt, lai kompetentā izpildes iestāde veic visus tai pieejamos un likumā paredzētos pasākumus, lai apmierinātu prasījumu.

Tiesības uz piespiedu izpildi izriet no izpildu prasījuma, kas nav apmierināts labprātīgi, un akta, ar ko atļauta šī prasījuma piespiedu izpilde.

Piespiedu izpildes pasākumi ietver:

- kustamā īpašuma apķīlāšanu;
- nekustamā īpašuma apķīlāšanu;
- nekustamā īpašuma aprakstīšanu un novērtēšanu;
- nekustamā īpašuma pārdošanu publiskā izsolē;
- parādnieka bankas konta apķīlāšanu;
- transportlīdzekļa apķīlāšanu;
- īpašuma atgūšanu;
- kustamā īpašuma arestu;
- izpildi attiecībā uz uzņēmuma kapitāla daļām;
- bērna atdošanas pienākuma izpildi;
- izpildi attiecībā uz laulāto mantu.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Bulgārijā ir divu veidu izpildes amatpersonas (tiesu izpildītāji):

- valsts tiesu izpildītāji;
- privātie tiesu izpildītāji.

Privāto tiesu izpildītāju statusu nosaka Privātās tiesu izpildes likums (*Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie (ZChSl)*). *ZChSl* 2. pantā privātais tiesu izpildītājs ir definēts kā amatpersona, ko valsts pilnvarojusi piespiedu kārtā izpildīt privātus prasījumus.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*Grazhdanski protsesualen kodeks (GPK)*) 404. pantu piespiedu izpildes procesu var uzsākt uz šādiem pamatiem:

- 1. punkts** — *res judicata* spriedumi un rīkojumi; apelācijas instances tiesu spriedumi; izpildrīkojumi; tiesas apstiprināti izlīgumi; izpildāmi spriedumi un rīkojumi vai spriedumi un rīkojumi, kas pasludināti par izpildāmiem piespiedu kārtā nākotnē vai nekavējoties; šķīrējtiesu spriedumi un to apstiprināti izlīgumi;
- 2. punkts** — spriedumi, akti un tiesas apstiprināti izlīgumi, ko pieņēmušas citu valstu tiesas, kas neatrodas Bulgārijā, ja tie Bulgārijā ir izpildāmi piespiedu kārtā bez papildu procesa;
- 3. punkts** — spriedumi, akti un tiesas apstiprināti izlīgumi, ko pieņēmušas citu valstu tiesas, kas neatrodas Bulgārijā, kā arī šķīrējtiesu, kuras neatrodas Bulgārijā, spriedumi un to apstiprināti izlīgumi, kas atzīti par izpildāmiem piespiedu kārtā Bulgārijā.

Saskaņā ar *GPK* 405. pantu izpildrakstus izdod, pamatojoties uz rakstveida pieteikumu, un parādniekam nav nepieciešams izsniegt tā kopiju.

Saskaņā ar *GPK* 405. panta 2. punktu iesniegtie pieteikumi ir piekritīgi šādām tiesām:

- GPK* 404. panta 1. punktā minētajos gadījumos — pirmās instances tiesai, kas izskatījusi lietu vai izdevusi izpildrīkojumu, bet, ja darbība piespiedu kārtā izpildāma nekavējoties — tiesa, kas pieņēmusi spriedumu vai izdevusi izpildrīkojumu;
 - GPK* 404. panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos — tiesa, kas ir kompetenta apstiprināt piespiedu izpildi;
- attiecībā uz spriedumiem, kurus pieņēmušas valsts šķīrējtiesas un šo tiesu apstiprinātie šķīrējtiesas procesa izlīgumi — Sofijas pilsētas tiesa (*Sofijski Gradski Sad*).

Termiņš, kādā jāiesniedz apelācija par rīkojumu, ar kuru apmierina vai noraida pieteikumu par izpildraksta izdošanu, ir divas nedēļas (*GPK* 407. pants).

Saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem pieteikumu par izpildraksta izdošanu var iesniegt persona, kura nav advokāts, tostarp lietas dalībnieks, kas vēlas panākt piespiedu izpildi, vai tā pārstāvis. Nav paredzētas īpašas iesniegšanas prasības, kas jāizpilda, lai saņemtu izpildrakstu.

Piespiedu izpildes izmaksas ir paredzētas Privātās piespiedu izpildes likumā (*Valdības Vēstnesis (SG)* Nr. 35/2006) noteiktajos Nodevu un maksājumu tarifiņos.

3.2 Galvenie noteikumi

Lai sāktu piespiedu izpildes procesu, ieinteresētajai personai ir rakstiski jāvērsas pie valsts vai privātā tiesu izpildītāja, pievienojot izpildrakstu vai citu izpildu dokumentu. Pieteikumā jānorāda vēlamā izpildes metode, kas procesa gaitā var tikt mainīta (*GPK* 426. pants).

Tiesu izpildītāju piekritību nosaka saskaņā ar *GPK* 427. pantu.

Tiesu izpildītājs rakstveidā aicina parādnieku labprātīgi apmierināt prasījumu, kas parādniekam jādara divu nedēļu laikā no uzaicinājuma saņemšanas. Uzaicinājumā parādnieku brīdina, ka prasījuma neapmierināšanas gadījumā tiks celta prasība par piespiedu piedziņu. Uzaicinājumā jānorāda piemērotie apķīlājumi un aresti, un tam jāpievieno izpildāma sprieduma kopija. Aicinot parādnieku labprātīgi apmierināt prasījumu, tiesu izpildītājam arī jānorāda datums, kurā tiks sagatavots mantas inventāra saraksts, un gadījumos, kad izpilde attiecas uz nekustamu īpašumu, jānosūta nekustamā īpašuma reģistram paziņojums par apķīlāšanu.

Tiesu izpildītājs reģistrē visus veiktos vai izpildītos pasākumus.

Ja sākotnējā izpildes metode tiek mainīta, tiesu izpildītājs par izmaiņām paziņo parādniekam saskaņā ar *GPK* 428. pantu.

Ja piespiedu izpildes procesa uzsākšanas brīdī nav zināma parādnieka pastāvīgā vai pašreizējā adrese, rajona tiesas tiesnesis pēc kreditora lūguma ieceļ parādnieka *ad hoc* pārstāvi (*GPK 430. pants*).

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida mantā var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildes darbības var veikt attiecībā uz šādu parādnieka īpašumu:

kustamo īpašumu;

darba samaksu;

ienākumiem no nekustamā īpašuma, tostarp ienākumiem no īres utt.;

bankas kontiem;

nekustamo īpašumu;

komercuzņēmumu emitētām kapitāla daļām un obligācijām;

kustamā vai nekustamā īpašuma, tostarp laulātā mantas, vienībām.

Saskaņā ar *GPK 442. pantu* kreditors piespiedu izpildi var vērst pret jebkuru parādnieka mantu vai saņemamo mantu.

Saskaņā ar *GPK 444. pantu* piespiedu izpildes darbības nevar vērst uz šādu mantu:

sadzīves priekšmetiem, kurus izmanto parādnieks un tā ģimene un kuri norādīti Ministru padomes (*Ministerski savet*) apstiprinātā sarakstā;

pārtiku, kas nepieciešama parādnieku un tā ģimenes uzturam vienu mēnesi vai zemnieka gadījumā — līdz jaunajai ražai, vai citos lauksaimniecības produktos izteiktu tās ekvivalentu;

trīs mēnešu apkurei, ēdiena gatavošanai un apgaismojumam nepieciešamo kurināmo;

ierīcēm un iekārtām, kas parādniekam nepieciešamas, lai varētu turpināt veikt savu arodu vai nodarbošanos;

daļu no parādniekam piederošās zemes (līdz 0,5 ha — vīna dārziem un citai aramzemei, līdz 3 ha — citiem vispārizmantojamiem laukiem, kā arī iekārtām un ierīcēm, mēslošanas līdzekļiem, augu aizsardzības līdzekļiem un sēklām, kas paredzētas sēšanai viena gada garumā);

lauksaimniecības dzīvnieku audzētājiem — nepieciešamajiem darba lopiem, proti, diviem darba liellopiem, pa piecām aitām un kazām, desmit bišu stropiem un mājputniem, kā arī tiem nepieciešamo barību līdz nākamajai ražai vai līdz to izlaišanai ganībās;

parādniekam piederošo mājokli, ja parādniekam un tā ģimenes locekļiem nav cita mājokļa, neatkarīgi no tā, vai parādnieks tur faktiski dzīvo. Ja mājoklis

saskaņā ar īpašu Ministru padomes pieņemtu regulu pārsniedz parādnieka un tā ģimenes vajadzības, pārdod daļu no tā, ja ir ievēroti [Īpašuma likuma](#) (*Zakon za sobstvenostta*) 39. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi;

citiem priekšmetiem vai saņemamo mantu, kas ar likumu atbrīvota no piespiedu izpildes.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Aicinot parādnieku labprātīgi izpildīt pienākumu, tiesu izpildītājam arī jānorāda datums, kurā tiks sagatavots mantas inventāra saraksts, kā arī, ja piespiedu izpilde attiecas uz nekustamo īpašumu — jānosūta īpašumu reģistram paziņojums par arestu.

Kustama īpašuma vai prasījumu apķīlāšanu veic, sagatavojot inventāra sarakstu.

Apķīlāšanai un arestam ir šādas sekas attiecībā uz parādnieku:

No šo ierobežojumu noteikšanas parādnieks nedrīkst nedz atsavināt saņemamo mantu vai īpašumu (nekustamu vai kustamu), nedz izmainīt, apgrūtināt vai iznīcināt īpašumu, un par to tam draud kriminālvajāšana. Šīs sekas ir spēkā, sākot ar dienu, kad izsniegts uzaicinājums par parāda brīvprātīgu samaksu.

Apķīlāšanai vai arestam ir šādas sekas attiecībā uz kreditoru:

Saskaņā ar *GPK 452. panta 1. punktu* jebkura apķīlātā kustamā īpašuma vai saņemamās mantas atsavināšana nav spēkā attiecībā uz kreditoru un kopkreditoru, izņemot, ja saņēmējs var atsaukties uz īpašuma likuma 78. pantu. Tas paredz, ka persona, kura tiesiski nopērk kustamo īpašumu vai uzrādītāja vērtspapīrus, pat ja neapzināti tos nopirkusi no personas, kura nav īpašnieks, iegūst īpašumtiesības, izņemot, ja īpašumtiesību pārejai nepieciešams notariāls akts vai darījuma pušu parakstu notariāls apliecinājums. Šis noteikums attiecas arī uz citu lietu tiesību uz kustamo īpašumu iegūšanu. Ja piespiedu izpildes darbības vērs pret nekustamo īpašumu, spēkā neesoši ir tikai atsavināšanas darījumi, kas veikti pēc aizliedzošā apķīlājuma reģistrācijas datuma (*GPK 452. panta 2. punkts*).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Likumā nav noteikts laika ierobežojums šo pasākumu spēkā esamībai. To mērķis ir apmierināt kreditora prasījumu, tādēļ tie ir spēkā līdz piespiedu izpildes procesa beigām.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Piespiedu izpildes procesā pieejamie tiesību aizsardzības līdzekļi ir noteikti *GPK 39. sadaļas I un II iedaļā*.

Apelāciju par piespiedu izpildes darbībām, tostarp individuāliem izpildes pasākumiem, var iesniegt šādas personas:

kreditors var iesniegt apelāciju, ja tiesu izpildītājs atsakās veikt konkrēto izpildes darbību vai ja izpilde tiek apturēta vai izbeigta;

parādnieks var iesniegt apelāciju par tiesu izpildītāja rīkojumu, ar kuru parādniekam uzliek naudas sodu un to piedzen no mantas, kuru parādnieks uzskata par atbrīvotu no piedziņas, kā arī par kustamā īpašuma arestu vai parādnieka izlikšanu no nekustamā īpašuma, pamatojoties uz to, ka tiesu izpildītājs nav pienācīgi par to paziņojis; par rīkojumiem par izmaksu segšanu;

trešā persona (kas nav puse izpildu procesā) var iesniegt apelāciju par tiesu izpildītāja darbībām tikai gadījumos, kad izpilde tiek vērstā pret priekšmetiem, kas apķīlāšanas, aresta vai nodošanas dienā atrodas šīs personas valdījumā;

trešā persona var iesniegt apelāciju par nekustamā īpašuma atgūšanu tikai, ja šis īpašums atradās trešās personas valdījumā pirms datuma, kurā tika celts prasījums, kas tagad tiek izpildīts (*GPK 435. pants*);

ja ir notikusi publiska izsole, rīkojumu, ar kuru piešķir īpašumu, var pārsūdzēt persona, kura ir iemaksājusi drošības naudu ne vēlāk kā izsoles pēdējā dienā, kreditors, kurš solījis šajā izsolē, nemaksājot drošības naudu, vai parādnieks, sakarā ar to, ka izsole nav notikusi tiesiski vai īpašums nav nonācis pie personas, kura solījusi visvairāk.

Saskaņā ar *GPK 436. pantu* apelācija jāiesniedz nedēļas laikā no apstrīdētās darbības, ja lietas dalībnieks ir bijis klāt darbības veikšanas laikā vai ticis uz to aicināts, bet visos pārējos gadījumos — nedēļas laikā no datuma, kad par to ticis paziņots. Apelāciju ar tiesu izpildītāja starpniecību iesniedz provinces tiesai, kuras jurisdikcijā atrodas izpildes vieta. Kad celta apelācija, tiesas izpildītājs sniedz apstrīdētās darbības pamatojumu.

Minēto apelāciju izskata slēgtā sēdē, izņemot trešo personu iesniegtas apelācijas, ko izskata atklātā sēdē, uz kuru uzaicina visus piespiedu izpildes procesa dalībniekus. Lēmumu par apelāciju pieņem mēneša laikā.

Apelācija neaptur piespiedu izpildes procesu, bet tiesa var noteikt, ka process ir jāaptur, kamēr nav pieņemts lēmums attiecībā uz apelācijā ietvertajiem tiesību jautājumiem. Ja procesu aptur, par to nekavējoties paziņo tiesu izpildītājam (*GPK 438. pants*).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

GPK 432. pantā ir noteikti dažādi gadījumi, kuros tiesa var tiesiski atlikt piespiedu izpildes procesu pēc kreditora pieteikuma.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 11/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.